

علیرضا خیراللهی

کارگران بی طبقه

توان چانه زنی کارگران در ایران پس از انقلاب

سرشناسه: خیرالهی، علیرضا، ۱۳۶۵-

عنوان و نام پدیدآور: کارگران بی طبقه: توان چانه زنی کارگران در ایران پس از انقلاب / نوشته ی علیرضا خیرالهی

مشخصات نشر: تهران: نشر آگاه، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۲۵۷ ص: جدول.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۶-۳۹۶-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۳۵.

عنوان دیگر: توان چانه زنی کارگران در ایران پس از انقلاب

موضوع: چانه زنی دسته جمعی - ایران - تاریخ - ۱۳۵۷ (- Collective bargaining - Iran - History -

1978)

موضوع: کارگران - ایران - وضع اجتماعی (Working class - Iran - Social condition)

موضوع: روابط کارگر و کارفرما - ایران (Industrial relation -- Iran)

موضوع: کارگران - ایران - حقوق و دستمزد (Working class - Iran -- Salaries)

موضوع: اتحادیه های کارگری (Labor unions)

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ک ۲۹ خ/ HD۶۹۷۱

رده بندی دیویی: ۶۵۸/۳۱۵۴

شماره ی کتاب شناسی ملی: ۵۱۴۵۳۰۹

علیرضا خیرالهی

کارگران بی طبقه

توان چانه زنی کارگران در ایران پس از انقلاب

چاپ یکم: پاییز ۱۳۹۷، آماده سازی و نظر بر چار دفتر نشر آگاه

صفحه آرا: غلامحسین دهقانی؛ ویرایش: نسرين اسدی جعفری؛ طراحی: هومن بخشی

چاپ و صحافی: فرهنگستان

شمارگان: ۵۵۰ نسخه

همه ی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

انتشارات آگاه

خیابان انقلاب، بین اردیبهشت و ۱۲ فروردین، شماره ی ۱۳۴۰، تهران ۱۳۱۴۶

info@agahbookshop.ir

فروش اینترنتی: www.agahbookshop.ir

قیمت: ۳۰,۰۰۰ تومان

فهرست

۷	یادداشت و بسند
۹	درآمدی نظری-تاریخی: نه لیبرالیسم و کاهش توان چانه‌زنی کارگران
۱۰	قدرت طبقاتی و توان چانه‌زنی
۱۶	نئولیبرالیسم و تحولات حوزه کار
۱۹	تشکل‌زدایی
۲۰	بی‌ثبات‌سازی نیروی کار
۲۳	کاهش سطح دستمزدها و تحدید حدیث‌های اجتماعی از کارگران
۲۶	حوزه‌ی کار در ایران امروز
۲۹	فصل نخست: تشکل‌زدایی از نیروی کار
۳۱	تاریخچه‌ی حقوقی اتحادیه‌های کارگری و بزنگاه قانون کار مصوب سال ۱۳۶۹
۳۴	دورویکرد متعارض به حق سازمان‌یابی جمعی کارگران در ایران پس از انقلاب
۳۸	تشکل‌های رسمی پذیرفته‌شده در قانون کار سال ۱۳۶۹
۴۱	ساختار حقوقی و تشکل‌های کارگری ایران پس از انقلاب
۵۶	پراکنش آماری تشکل‌های موجود
۶۲	مقایسه‌ی وضعیت آماری تشکل‌های کارگری با آمار جهانی
۶۷	تلاش‌ها برای اصلاح فصل ششم قانون کار
۷۲	اعتراضات جمعی کارگران در ایران پس از انقلاب
۷۷	فصل دوم: موقتی‌سازی روابط کاری
۷۸	شیوع قراردادهای موقت در بازار کار ایران

- ۸۵ زمینه‌های حقوقی تثبیت قراردادهای موقت در بازار کار ایران
- ۹۸ طرح‌های بی سرانجام سامان دادن به وضعیت قراردادهای موقت
- ۱۰۷ فصل سوم: مستثناسازی کارگران از شمول قانون کار
- ۱۰۹ مستثناسازی‌های مندرج در متن قانون کار
- ۱۱۳ مستثناسازی‌های پیش‌بینی شده در قانون کار
- ۱۲۲ مستثناسازی‌های مستقل از قانون کار
- ۱۳۹ تحولات اخیر و مستثناسازی‌های در دست اقدام
- ۱۴۵ تخمین جمعیت مستثناسدگان از شمول قانون کار
- ۱۴۷ فصل چهارم: ظهور شرکت‌های پیمان‌کاری تأمین نیروی انسانی بازار کار
- ۱۴۹ روش‌های موقتی شکل‌گیری شرکت‌های پیمان‌کاری تأمین نیروی انسانی در بازار کار ایران
- ۱۵۵ ویژگی‌های اشتغال مثلی در ایران
- ۱۷۶ آمار جمعیت نیروهای شرکتی شاغل در بازار کار ایران
- ۱۸۱ شرکت‌های پیمان‌کاری تأمین نیروی انسانی در بازار کار جهانی
- ۱۸۴ اقدامات نافرجام اصلاحیه معیار اشتغالی نیروهای شرکتی
- ۱۹۳ فصل پنجم: پایین‌بودن سطح دستمزدها
- ۱۹۴ تطور تاریخی مسئله تعیین حداقل دستمزد
- ۱۹۸ سازوکار تعیین سطح دستمزدها در ایران پس از انقلاب
- ۲۰۴ بررسی آماری سطح دستمزد کارگران ایرانی پس از انقلاب
- ۲۱۶ مقایسه‌ی سطح دستمزد کارگران ایرانی با سطوح جهانی
- ۲۱۹ تبعات اجتماعی پایین‌بودن سطح دستمزدها در ایران
- ۲۲۳ مؤخره
- ۲۲۳ تشکلهای کارگری و فقدان قدرت سازمانی
- ۲۲۵ کار موقت و کاهش قدرت ساختاری کارگران در بازار کار
- ۲۲۷ نبود پوشش حمایت‌های قانونی و کاهش ابعاد قدرت طبقاتی کارگران ایرانی
- ۲۳۰ کار مثلی و کاهش قدرت ساختاری کارگران در بازار کار
- ۲۳۱ تراز معیشتی سطح نازل و کاهش قدرت سازمانی و ساختاری کارگران ایرانی
- ۲۳۵ منابع

یادداشت نویسنده

پیش از هر چیزی ذکر چند نکته را ضروری می‌دانم: ۱. عنوان کتاب ممکن است باعث ایجاد سوء تفاهم شود. شاید همین جا متذکر می‌شوم که «بی طبقه» وصف شدن کارگران ایرانی در نام‌گذاری این کتاب تنها بسطوف به وجه سیاسی مفهوم طبقه است و نه وجه ساختاری و اقتصادی آن؛ ۲. پیشاپیش از منتقدانی که به درستی اصطلاح «توان چانه‌زنی» را اصطلاحی خنثا و نامناسب بدانند جایز زنی مفهوم کلاسیک «قدرت طبقاتی» می‌دانند، به علت الزامات و ترجیحات آمده است که استفاده از این اصطلاح، عذرخواهی می‌کنم؛ ۳. در این کتاب نظریه‌ی مصالحه و منازعه‌ی طبقاتی اریک آلین رایت و برداشت بورلی سیلور از آن، صرفاً به عنوان چارچوبی برای بحث برای بیان مطالب در نظر گرفته شده است و نه چیزی بیشتر. این کتاب جای هیچ نوازش نظریه‌ی رایت نبود. سعی می‌کنم در جایی دیگر مفصل به این نواقص پردازم؛ ۴. حادار تعهدم به دانشگاه علامه طباطبائی، باید متذکر شوم که این کتاب از رساله‌ی دکترای من با عنوان «تحول توان چانه‌زنی کارگران در ایران پس از انقلاب» استخراج شده است. کارش در مقاله و به سرانجام رسیدن این کتاب بدون مساعدت‌های یوسف اباذری، محمد مساجو، مرحوم عزت‌الله عراقی، محمد سعید ذکایی و سعید وصالی هیچ‌گاه ممکن نبود؛ از ایشان سپاس گزارم. البته واضح است که نام بردن از این افراد و یادآوری نقش و سهم آن‌ها در مباحث این کتاب باعث نمی‌شود مسئولیت من در برابر اشکالات احتمالی سلب شود.

علیرضا خیراللهی